

PROJEKT

DRUK NR

434

Nr korespondencji SOD
Urząd Miejski w Gliwicach
Prezydent Miasta

data wpływu
07. 06. 2016

UM-

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA W GLIWICACH

z dnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia apelu o pilne podjęcie działań niezbędnych do kompleksowej i ostatecznej likwidacji zagrożeń jakie stwarzają odpady niebezpieczne po przedsiębiorstwie państwowym Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach

Na podstawie art. 18 ust. 1, w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1991 r. o samorządzie gminnym (tekst. jedn. Dz.U. z 2016r. poz. 446) w związku z § 32 lit. c) Regulaminu Rady Miasta, stanowiącego załącznik nr 2 do Statutu Miasta Gliwice (tj. Dz.Urz.Woj. Śląskiego z 2015 r., poz. 4191 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miasta Gliwice
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjąć apel o pilne podjęcie działań niezbędnych do kompleksowej i ostatecznej likwidacji zagrożeń dla mieszkańców obszaru Śląska, zamieszkujących w zasięgu oddziaływania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice, które stwarzają odpady niebezpieczne po przedsiębiorstwie państwowym Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Przesłać niniejszą uchwałę wraz z uzasadnieniem na ręce:

- Prezesa Rady Ministrów,
- Parlamentarzystów z Województwa Śląskiego,
- Wojewody Śląskiego,
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach,
- Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- Prezesa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- Senackiej Komisji Środowiska,
- Ministra Środowiska,
- Ministra Finansów,
- Marszałka Województwa Śląskiego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydent Miasta

Zygmunt Frankiewicz

07. 06. 2016

Naczelnik Wydziału

mgr inż. Agnieszka Setnik

07. 06. 2016

Krzysztof S. Gajda

1484

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Miasta w Gliwicach

z dnia.....2016 r.

APEL

w sprawie usunięcia przeszkód uniemożliwiających kompleksowe unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych po dawnych Zakładach Chemicznych w Tarnowskich Górach.

Rada Miasta Gliwice zwraca się z apelem o podjęcie działań zmierzających do usunięcia wskazanych w treści formalnych i faktycznych przeszkód, które uniemożliwiają likwidację zagrożenia, jakie stwarzają odpady niebezpieczne po dawnych Zakładach Chemicznych w Tarnowskich Górach, poprzez:

- rozwiązanie problemu zobowiązań Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach wobec wierzycieli,
- umorzenie postępowań egzekucyjnych prowadzonych z nieruchomości Skarbu Państwa terenie dawnych Zakładów Chemicznych,
- wykreślenie przedsiębiorstwa Zakłady Chemiczne "Tarnowskie Góry" w Tarnowskich Górach z Krajowego Rejestru Sądowego,
- uregulowanie stanu formalno-prawnego odpadów zlokalizowanych na zwałowisku nr 1.

Powstałe w 1922 r. przedsiębiorstwo państwowe Zakłady Chemiczne "Tarnowskie Góry" stało się z biegiem lat jednym z największych w kraju producentem chemicznych związków nieorganicznych. Zlokalizowane w północnej części Tarnowskich Gór zakłady deponowały odpady z produkcji bez odpowiedniego zabezpieczenia, na zwałowiskach wokół terenu zakładu. Działania te doprowadziły do skażenia głównie gleby, wód powierzchniowych oraz podziemnych. Okolicznością ponaglącą jest fakt, że na przedmiotowym obszarze występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych 330 - Gliwice. Zbiornik ten obejmuje swoim zasięgiem 14 gmin: Tarnowskie Góry, Zbrostawice, Tworóg, Świerklaniec, Radzionków, Wielowieś, Toszek, Rudziniec, Pyskowice, Sośnicowice, Gliwice, Zabrze, Bytom i Piekary Śląskie. Zalegające na zwałowiskach odpady niebezpieczne pogarszają stan wód tego zbiornika, powodując zagrożenia ujęć wód podziemnych.

Pod koniec lat 90-tych ubiegłego wieku ówczesny likwidator przedsiębiorstwa rozpoczął działania zmierzające do trwałego ograniczenia zanieczyszczenia środowiska pierwiastkami charakterystycznymi dla "historycznej" działalności zakładu, takimi jak: bor, bar, cynk, ołów i kadm. W tym celu wybudowano na powierzchni ponad 13 ha składowisko odpadów niebezpiecznych, na które zgodnie z założeniami i zatwierdzoną technologią powinny trafić wszystkie odpady poprodukcyjne. Tereny po wydobyciu odpadów i zabudowaniu ich w składowisku powinny być poddane rekultywacji biologicznej.

Od 2008 r., w związku z likwidacją przedsiębiorstwa i nabyciem terenu do zasobu Skarbu Państwa, powyższe działania kontynuuje Starosta Tarnogórski wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Łączna ilość tych odpadów została oszacowana na 1,5 mln m³. Dotychczas do składowiska wbudowano ponad 1 mln m³ odpadów. Do unieszkodliwienia pozostaje jeszcze ok. 425 tys. m³ odpadów oraz teren do rekultywacji o pow. ponad 36 ha. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że większa część odpadów w ilości ok. 272 tys. m³ zalega na zwałowisku nr 1, zlokalizowanym na terenie o pow. ponad 10 ha, do którego Starosta nie posiada tytułu własności. W 2004 roku Agencja Mienia Wojskowego sprzedała te tereny osobom prywatnym pomimo tego, że zalegały na nich odpady po Zakładach Chemicznych. Pozostała część odpadów jest zlokalizowana na terenach Skarbu Państwa.

Trwająca od 1995 roku likwidacja zagrożenia jakie stwarzają odpady niebezpieczne po dawnych Zakładach Chemicznych w Tarnowskich Górach napotkała na przeszkody, które uniemożliwiają kontynuację i zakończenie inwestycji. Na etapie pozyskania dofinansowania na kolejny etap Starosta Tarnogórski napotkał szereg przeciwności, które wręcz uniemożliwiają jego uzyskanie. Pokonanie tych przeszkód wykracza poza właściwość i możliwości reprezentującego Skarb Państwa Starosty Tarnogórskiego. Uzyskanie dostępu do

odpadów zlokalizowanych na terenach prywatnych i otrzymanie dofinansowania pozwoli na kompleksowe unieszkodliwienie odpadów i zakończenie całej inwestycji.

W związku z sukcesywnie pogarszającym się stanem wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 - Gliwice, Rada Miasta Gliwice wyraża zaniepokojenie i troskę o zabezpieczenie odpowiedniej ilości i jakości wody pitnej dla mieszkańców Gliwic oraz pozostałych użytkowników tego zbiornika. Stąd skierowany apel, celem likwidacji zagrożenia, która powinna zostać zakończona jak najprędzej.

Zastępca Prezydenta Miasta

Piotr Wieczorek

2021.10.10

Uzasadnienie

Na obszarach położonych w północnej części miasta Tarnowskie Góry od XVIII w. prowadzono intensywną działalność przemysłową. Zlokalizowane na tym terenie przedsiębiorstwo Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji, które funkcjonuje od 1922r., było jednym z największych w kraju producentów chemicznych związków nieorganicznych. Wokół zakładu bez odpowiedniego zabezpieczenia deponowane były odpady poprodukcyjne, co doprowadziło do skażenia zarówno gleby, jak i wód powierzchniowych i podziemnych.

Chemikalia wmywane ze zwałowisk od dziesięcioleci zanieczyszczają wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice, który stanowi źródło wody pitnej dla północno-zachodniej części Aglomeracji Górnośląskiej. Swoim zasięgiem Zbiornik ten obejmuje teren powiatów tarnogórskiego i gliwickiego, tj. gmin: Tarnowskie Góry, Świerklaniec, Radzionków, Zbrosławice, Tworóg, Wielowieś, Toszek, Rudziniec, Pyskowice, Sośnicowice oraz miast na prawach powiatu: Bytom, Piekary Śląskie, Gliwice i Zabrze.

Opracowano i wdrożono program pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji”. W ramach realizacji tego przedsięwzięcia wybudowano składowisko odpadów niebezpiecznych o powierzchni ponad 13 ha, na które zgodnie z przyjętą technologią i celami programu mają trafić wszystkie odpady poprodukcyjne w ilości około 1,5 mln m³.

W latach 2000-2011 unieszkodliwiono około 1 mln m³ odpadów niebezpiecznych, co stanowi około 70% planowanego zakresu rzeczowego. Do unieszkodliwienia pozostało ok 425 tys. m³ odpadów oraz teren do rekultywacji o pow. ponad 36 ha.

W celu ostatecznego rozwiązania problemu „tarnogórskiej bomby ekologicznej” konieczna jest ze strony gmin poparcie działań Starosty Tarnogórskiego poprzez akceptację wystosowanego apelu w sprawie unieszkodliwienia odpadów.

Odwołując się do poczucia odpowiedzialności za zdrowie i życie mieszkańców Śląska, w tym Gliwic, podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Zastępca Prezydenta Miasta

Adam Neumann

Naczelnik Wydziału

mgr inż. Anna Szetnik

02.07.2016